

NAJK over... klimaat

Achtergrond

Het Akkoord van Parijs

In 2015 is het Akkoord van Parijs gesloten. 195 wereldleiders ondertekenden toen de afspraak om de opwarming van de aarde in ieder geval onder de twee graden te houden. De Europese Unie heeft dit in 2017 vertaald in reductiedoelstellingen: veertig procent minder broeigassen in 2030 ten opzichte van 1990. De opgave die in de Europese Unie is vastgesteld, is per lidstaat verdeeld en gebaseerd op het bruto binnenlands product (BBP) per inwoner. Het doel is om in 2050 helemaal klimaatneutraal te zijn.

Nederlands klimaatberaad

Voor Nederland betekent de Europese opgave een reductieopgave van 49% minder broeigassen in 2030 ten opzichte van 1990. Om invulling te geven hoe de reductiedoelen gerealiseerd moeten worden, heeft Nederland daarom in 2018 een klimaatberaad opgericht. Dit beraad is opgedeeld naar de vijf sectoren: industrie, mobiliteit, de gebouwde omgeving, elektriciteit en landbouw & landgebruik. Dit zijn de vijf zogenaamde klimaattafels met elk hun eigen reductiedoelstelling in megaton CO₂. Elke tafel heeft een eigen, onafhankelijke voorzitter.

Reductieopgave landbouw & landgebruik

Onder elke tafel vallen verschillende adviesgroepen die advies geven aan de tafel om CO₂-uitstoot te verminderen. De landbouwtafel heeft de taak om 3,5 megaton minder CO₂-uitstoot te produceren: veehouderij 1 megaton (methaan), glastuinbouw 1 megaton en landgebruik 1,5 megaton.

Visie NAJK

NAJK heeft de afgelopen periode bijeenkomsten gehouden met haar leden om zo de standpunten van de jonge boeren en tuinders te bepalen. Hieronder de standpunten van NAJK, waarbij we op drie thema's (bodem, mest en energie) nader in zijn gegaan:

Algemeen

- Klimaatmaatregelen mogen niet alleen op 'het bordje' van de boer terechtkomen.
- Klimaatmaatregelen dienen integraal met andere thema's, zoals dierenwelzijn en biodiversiteit te worden geïmplementeerd.
- Er moet een duidelijk verdienmodel voor de primaire sector overblijven.
- Klimaatmaatregelen mogen niet leiden tot een ongelijk speelveld in Europa.
- De opname van CO₂ door (voeder)gewassen zou meer gewaardeerd mogen worden in de klimaataanpak.
- Bestaande (mest)regelgeving vormt een belemmering voor bedrijven om met klimaatmaatregelen aan de slag te gaan.

- Jonge boeren willen een bijdrage leveren om klimaatwinst te behalen, maar wensen niet de problemen van andere sectoren/klimaattafels op te lossen.
- Alle ruimtelijke claims op ook landbouwgronden mogen geen bedreiging zijn voor (jonge) ondernemers.

Bodem

- Een (jonge) boer mag niet de dupe worden van een milieuhandicap van zijn veengrond.
- Jonge boeren moeten op veengronden kunnen blijven boeren.
- Onderwaterdrainage kan een optie zijn voor veengronden. Dit moet meer onderzocht worden.
- Er bestaat veel verschil tussen veengronden. Goede pilots om maatregelen te testen zijn dan ook van belang om geen kostbare maatregelen toe te passen die weinig effect hebben.
- Weidevogels moeten in veenweides behouden worden.
- Er moet gestuurd worden op organischestofbalans.
- Er hoort bedrijfsspecifieke grondbewerking bij een bedrijfsspecifiek bouwplan.
- Boeren moeten vrijwillig een deel van hun land kunnen inzetten voor de teelt van biomassa of koolstofvastleggende gewassen en moeten hiervoor een financiële compensatie krijgen.
- Regelgeving moet zo aangepast worden dat het makkelijker is om als veehouder en akkerbouwer samen te werken.
- Veel gronden zijn niet geschikt voor de teelt van voor de mens bruikbare plantaardige eiwitten. Hier kunnen dieren een belangrijke rol spelen.

Mest

- Er moet in het mestbeleid meer ruimte zijn voor het gebruik van organische mest als vervanging van kunstmest.
- Individuele boeren moeten zelf kunnen kiezen of zij algemene gebruiksnormen of bedrijfs- of perceelspecifieke mestnormen willen hanteren.
- Economisch belang is leidende bepaling voor collectieve of bedrijfsspecifieke mestverwerking.

Energie

- Zonnepanelen mogen pas op landbouwgrond worden geplaatst als de daken nagenoeg vol liggen. Plaatsing op onrendabele percelen heeft dan de voorkeur.
- Boeren moeten het recht hebben om windmolens op eigen land te plaatsen mits het toepasbaar is in de omgeving.
- Klimaatwinst door energieopwekking op agrarische bedrijven moet ook ten goede komen aan de landbouwtafel.
- Er wordt geïnvesteerd in het elektriciteitsnet om ook in gebieden met minder zware elektranetten het mogelijk te maken om (zonne-)energie op te wekken op (stal)daken.